

Brno Obřany

Dějiny bádání:

Od konce 70. let 19. stol. Florián Koudelka, povrchové sběry a menší výkopy.
V průběhu 2. světové války Vodička a Adámek.
Dosud nepořízen jednotný plán výkopu a nezachovány všechny nálezové celky.
V letech 1981-82 Čižmář, výsledky však dodnes nevyřešeny.

Hradisko:

Výhodná poloha v terénu, ostroh ze severu, východu a jihu obtékána Svitavou a zvedá se do výše 100m nad úroveň hladiny. Samotná plošina hradiska čítá přibližně 42 ha.
Ostrožna obehnaná po obvodu (asi 2 km) dřevo-hlinitou hradbou, destrukce patrná ještě dnes.
Ne některých místech hlinité vrstvy vypáleny. Předpokládaná existence pěti bran.
Nálezy lidských skeletů pod hradbou a v její blízkosti (základové oběti).
Značné množství sídlištních objektů, sídlištní zahrnují obytné domy se zapuštěnou podlahou nebo kůlovou nosnou konstrukcí. Z výrobních hlavně železářské objekty, pece, hospodářské konstrukce a odpadní jámy.

Pohřebiště:

Přiléhá k hradisku ze severu a severozápadu, s údajnou rozlohou 5 ha.
Evidováno 263, dokumentováno 169 hrobů, celkový počet však přes 2 000.
Nejsou známe vztahy mezi bohatými a ostatními hroby ani prostorové dispozice.
Pohřby popelnicové či jámové, uložené většinou pouze v zemi.
Hrobový inventář čítal železné, bronzové i jeden zlatý předmět plus kamenné artefakty a keramika. Nalezla se však také řada zvláštních předmětů (měsícovité idoly, zvířecí figurky, pyraunos a nejznámější plastika bronzového koníka).

Chronologie:

Pět časových horizontů.

- 1) velatická kultura
- 2) velaticko-podolská fáze
- 3) podolská fáze, nejvýznamnější, vznik opevnění, centrum výroby a obchodu
- 4) horákovská fáze, upadání významu
- 5) dožívání

Literatura:

ADÁMEK, F. 1961: Pravěké hradisko u Obřan, Brno.
PODBORSKÝ, V. 1996: Postavení obřanského Hradiska v době popelnicových polí ve středoevropském regionu, Pravěk NŘ 1994/4, 205-232.